

af staten återbekomme hvad de genom afgifternas borttagande på detta sätt förlorat. Man skulle emellertid också kunna låta fartygens betalningsskyldighet hos konsuln kvarstå, men låta rederierna för sagda utgifter af staten erhålla återbetalning, i de respektive länen hos landtränterierna och i Stockholms stad hos statskontoret eller på annat sätt som utskottet kan finna lämpligt.

Det anslag som för en sådan återbetalning är erforderligt, torde följaktligen kunna uppföras antingen under tredje hufvudtiteln, bland »konsulskassans» utgifter, eller under sjette hufvudtiteln, som i öfrigt disponerar öfver anslagen till sjöfartsnäringens befrämjande eller utgå på något annat sätt, som statsutskottet, dit denna motion torde remitteras, kan finna lämpligt.

På grund af hvad jag anfört får jag föreslå,

att Riksdagen ville besluta att svenskt fartyg skall från och med nästa år erhålla full ersättning för af det samma vid vederbörande konsulat utbetalda konsulat- och expeditionsafigifter samt att i riksstaten för år 1897 för ändamålet uppföres ett förslagsanslag af 175,000 kronor.

Stockholm den 24 januari 1896,

Pehr Pehrsson,
från Stockholms län.

N:o 39.

Af herr **P. Waldenström**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t, angående inledande af underhandlingar med franska regeringen i fråga om försäljning genom ombud af spirituösa drycker.*

Frågan om vinhandlares rätt att genom agenter utbjuda och upptaga order på spirituösa drycker, hvar helst de vilja, är en fråga af så stor vikt

för nykterhetsverksamheten, att den icke kan lemnas å sido, förr än den vunnit en åtminstone någorlunda tillfredsställande lösning.

Vid sistlidet års riksdag antogs på Kongl. Maj:ts förslag den ändring i § 18 af bränvinsförsäljningsförordningen, att »bolag icke må genom ombud till salu utbjuda eller upptaga beställningar å bränvin.» Enligt den kongl. propositionen skulle dock denna inskränkning icke gälla sådana *vinhandlare*, som af bolagen hafva erhållit rättighet att handla med spirituosa i mindre kvantiteter. Men klart är, att de åsyftade verkningarne af det nämnda förbudet för bolagen derigenom totalt upphävas. Enda följden af detsamma blir nu den, att den vinst af nämnda handel, som, om den bedrefves af bolagen, skulle tillfalla det allmänna, nu stannar i enskilda vinhandlares fickor. Någon betydelse för nykterhetens befrämjande har förbudet absolut icke.

Det skäl, man anfört emot inskränkning i vinhandlarnes rättigheter, har varit, att man icke kan frångå svenske män en rättighet, som på grund af handelstraktaten med Frankrike tillkommer franska och andra med dem likstälde utländske undersåtar. I skrifvelse af den 9 maj 1894 hemstälde därför Riksdagen, att Kongl. Maj:t måtte inleda underhandlingar med Frankrike i syfte, att den enligt handelstraktaten svenska medborgare medgifna rättigheten att upptaga beställningar i Sverige måtte, hvad beträffade »bränvin och andra dermed likställda drycker, inskränkas derhän, att sådana beställningar icke finge upptagas hos andra än innehafvare af bränvinsförsäljningsrättigheter, såvida icke kvantiteten uppginge till minst 250 liter. »Några sådana underhandlingar blefvo emellertid icke inledda. I dess ställe inhemtade Kongl. Maj:t svenske ministerns i Paris mening om, hvad man kunde hafva att vinna genom underhandling. Och då ministern svarade, att det fans ingen utsigt att vinna något, så lät Kongl. Maj:t saken förfalla.

Frågan synes mig dock vara af den vigt, att de af Riksdagen 1894 begärda underhandlingarna böra komma till stånd. Om de bedrifvas med tillräcklig kraft, och om de svenska underhandlarne för franska regeringen klart framhålla sakens betydelse för den i Sverige pågående nykterhetsrörelsen samt betona, att det här icke är fråga om det franska vinet, utan endast om bränvin och dermed jemförliga drycker, så torde man väl icke behöfva på förhand taga för gifvet, att underhandlingarne skulle blifva utan resultat. Visserligen ville den franska regeringen icke vid underhandlingen den 28 dec. 1891 antaga det från svensk sida gjorda förslaget till förklaring, men dels var detta förslag framställt i kanske alltför vidtomfattande ordalag, dels är det alls icke sagdt, att icke den nuvarande franska regeringen kan komma att visa sig mer tillmötesgående än den dåvarande.

År 1892 framlade den kejsrerliga tyska regeringen ett lagförslag angående bekämpandet af dryckenskapen. Detta förslags § 9 hade följande

lydelse: »Det är handelsresande förbjudet att söka vinna beställningar på bränvin och sprit hos personer, i hvilkas affärsverksamhet dessa varor icke hafva någon användning». Och såsom motiv anfördes: »I många delar af riket, särskildt på landet, befordras folkets böjelse för bränvinsdrickande på betänkligt sätt derigenom, att enskilda personer i alltmer utsträckt omfång genom handelsresande förledas att beställa bränvin. De förbindelser, som de dervid ikläda sig, öfverstiga ofta deras betalningsförmåga och bringa derigenom deras ekonomiska ställning i fara.

Det är visserligen sant, att detta förslag icke blef af den tyska riksdagen 1892 behandlad, och att det sedan icke blifvit af regeringen förnyadt, men enligt förklaring af en regeringskommission den 9 maj 1895 ämnar regeringen framdeles återkomma dertill, sedan andra »omfångsrika och trängande uppgifter», som Riksdagen har att lösa, blifvit slutbehandlade.

Om nu tyska regeringen icke tror sig genom ett sådant lagstadgande kränka Frankfurterfredens bestämmelser, enligt hvilken Tyskland och Frankrike skola i handelsafseende behandla hvarandra såsom de mest gynnade nationer, så torde det icke böra vara alldeles hopplöst för Sverige att genom underhandlingar söka vinna franska regeringen för en sådan förklaring af den svensk—franska handelstraktaten, som möjliggjorde ett stadgande i vår lag likartadt med det nu anförda tyska förslaget. Lyckas det icke, så har man dock gjort hvad man kunnat och får sedan tänka på andra åtgärder.

På grund af hvad jag här anført, hemställer jag,

att Riksdagen måtte i skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t ville snarast möjligt inleda de underhandlingar med franska regeringen, som Riksdagen i skrifvelse den 9 maj 1894 begärde, och att Kongl. Maj:t dervid måtte, oberoende af ordalagen i Riksdagens skrifvelse, söka att efter sig företeende omständigheter vinna så mycket som möjligt i det af Riksdagen framställda syftet.

Stockholm den 24 januari 1896.

P. Waldenström.